

**Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu drošības
datu lapas (DDL): bezūdens amonjaks,
sašķidrināta naftas gāze (SNG) (propāns).**

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

1. IEDAĻA: Vietas / maisījuma un uzņēmēj sabiedrības / uzņēmuma apzināšana

1.1. Produkta identifikators:

Amonjaks, bezūdens

Ķīmiskais nosaukums: Amonjaks, bezūdens
CAS Nr.: 7664-41-7
EK Nr.: 231-635-3
Indeksa numurs: 007-001-00-5
REACH reģistrācijas Nr.: 01-2119488876-14-xxxx

1.2. Vietas vai maisījuma attiecīgi apzinātie lietojuma veidi un tādi, ko neiesaka izmantot:

SIA „Ventamonjaks”: Amonjaka, bezūdens pārkraušana un pagaidu uzglabāšana.
Apzinātie lietojuma veidi: Galvenie lietojuma veidi ir amonjaka izmantošana par izejvielu slāpekli saturošu mēslošanas līdzekļu un slāpekļskābes ražošanā, izmantošana lauksaimniecībā par slāpekļa mēslojumu un lietošana par nitrēšanas līdzekli ķīmiskajā rūpniecībā.
Informāciju par citiem lietojuma veidiem skatīt 16. iedaļā
Tādi, ko neiesaka izmantot: Nav identificēti.

1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju:

Pagaidu uzglabātājs: SIA „Ventamonjaks”
LV40003180600
Adrese: Juridiskā: Dzintaru ielā 66, Ventspilī, LV-3602, Latvija
Atrašanās vieta: Dzintaru ielā 66, Ventspilī, LV-3602, Latvija
Tālr./fakss: (+371) 63660902 / (+371) 63660831
Tīmekļa vietne: www.ventamonjaks.lv
E-pasts: office@ventamonjaks.lv
Par drošības datu lapu atbildīgā persona: office@ventamonjaks.lv
Ražotājs: * ОАО „Кирово-Чепецкий химический комбинат”
Adrese: 613040, Кировская область, Кирово-Чепецкий р-н, г. Кирово - Чепецк, пер. Пожарный, 7., Krievija
Tālr./fakss: +7 (83361) 9 43 62 / + 7 (83361) 9 42 24
Tīmekļa vietne: http://www.kckk.ru/
E-pasts: zmu@kckk.ru

* Produkta ražotājs var būt jebkurš cits uzņēmums, ja vien tas piegādā amonjaku, bezūdens, kura īpašības un REACH reģistrācijas dati atbilst šajā DDL norādītajām.

1.4. Tālruna numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās:

Neatliekamā medicīniskā palīdzība: 113
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: 112
Saindēšanās un zāļu informācijas centrs: (+371) 67042473 (visu diennakti)

2. IEDAĻA: Bīstamības apzināšana

2.1. Vietas vai maisījuma klasificēšana:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Vietas klasifikācija: Flam. Gas 2; H221, Press. Gas; H280,
Skin Corr. 1B; H314,
Acute Tox. 3; H331,
Aquatic Acute 1; H400, Aquatic Chronic 2; H411.
Fizikālā un ķīmiskā bīstamība: Uzliesmojoša gāze.
Satur gāzi zem spiediena; karstumā var eksplodēt.
Ietekme uz veselību: Izraisa smagus ādas apdegumus un acu bojājumus.
Toksisks ieelpojot.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Ietekme uz vidi:

Ļoti toksisks ūdens organismiem.

Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

2.2. Etiķetes elementi:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

GHS piktogrammas:

Signālvārds:

Bīstami

Bīstamības
apzīmējumi:

H221

Uzliesmojoša gāze

H280

Satur gāzi zem spiediena; karstumā var eksplodēt

H314

Izraisa smagus ādas apdegumus un acu bojājumus

H331

Toksisks ieelpojot

H410

Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Papildus bīstamības
apzīmējumi:

EUH071

Kodīgs elpceļiem

Drošības prasību apzīmējumi:

Vispārējie:

Nav.

Profilakse:

P210

Sargāt no karstuma, karstām virsmām, dzirkstelēm, atklātas uguns un citiem aizdegšanās avotiem. Nesmēķēt

P260

Neieelpot gāzi/izgarojumus

P273

Izvairīties no izplatīšanas apkārtējā vidē

P280

Izmantot aizsargcimdus/aizsargdrēbes/acu aizsargus/sejas aizsargus

Reakcija:

P303 +
P361 +
P353

SASKARĒ AR ĀDU (vai matiem): nekavējoties novilkt visu piesārņoto apģērbu. Noskalot ādu ar ūdeni/dušā

P304 +
P340

IEELPOŠANAS GADĪJUMĀ: nogādāt cietušo svaigā gaisā un nodrošināt netraucētu elpošanu

P305 +
P351 +
P338

SASKARĒ AR ACĪM: uzmanīgi izskalot ar ūdeni vairākas minūtes. Izņemt kontaktlēcas, ja tās ir ievietotas un ja to ir viegli izdarīt. Turpināt skalot

P377

Ugunsgrēks gāzes noplūdes rezultātā: Nedzēst, ja vien noplūdi var apstādināt drošā veidā

Glabāšana:

P405

Glabāt slēgtā veidā

Iznīcināšana:

P501

Atbrīvoties no satura/tvertnes saskaņā ar valsts noteikumiem

Identifikācijas numurs:

EK numurs: 231-635-3

Papildus marķējums:

Nav nepieciešams.

2.3. Citi apdraudējumi:

PBT vai vPvB kritēriji:

Vielā neatbilst PBT vai vPvB kritērijiem, kādi noteikti Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XIII pielikumā.

Citi apdraudējumi, kuri
neatspoguļojas
klasificēšanā:

Saskare ar šķidrumu vai aukstiem tvaikiem var izraisīt audu apsaldējumu.

3. IEDAĻA: Sastāvs / informācija par sastāvdaļām

3.1. Vienas:

Ķīmiskais raksturojums:

Piegādes stāvoklī - sašķidrināta gāze.
Vienas sastāvdaļas viela.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Sastāvdaļu deklarācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Vielas nosaukums	EK numurs	CAS numurs	Konc., %	Klasifikācija
Amonjaks, bezūdens	231-635-3	7664-41-7	99,6 - 100	Flam. Gas 2 H221 [1] Press. Gas H280 [2] Skin Corr. 1B H314 Acute Tox. 3 H331 Aquatic Acute 1 H400 * Aquatic Chronic 2 H411 *

Pilnu bīstamības klašu un kodu atšifrējumu skatīt 16. iedaļā.

Aroda ekspozīcijas robežvērtības, ja pieejamas, skatīt 8. iedaļā.

* M koeficients = 1

[1] Vietas, kuras klasificētas kā bīstamas veselībai vai videi.

[2] Vietas, kurām noteiktas aroda ekspozīcijas robežvērtības.

4. IEDAĻA: Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts:

Vispārēja informācija:	Pirmās palīdzības sniegšanas savlaicīgums un izpildes ātrums var būt izšķirošs cietušā veselībai un pat dzīvībai!
Ieelpojot:	Bīstami! Pārvietoties drošā attālumā (svaigā gaisā) no nelaimes gadījuma vietas! Sargāt sevi! Pārvietot cietušo nepiesārņotā vietā, glābējiem izmantojot autonomos elpošanas aparātus. Organizēt neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu. Nodrošināt cietušajam svaigu gaisu, siltumu un miera stāvokli. Aprūpēt un nomierināt cietušo. Ja nepieciešams, veikt atdzīvināšanas pasākumus.
Nokļūstot uz ādas:	Nekavējoties novilkt visu piesārņoto apģērbu. Skalot cietušo vietu ar vēsu (+15 °C līdz + 25 °C), tekošu ūdeni 20 minūtes. Skalot tā, lai ūdens netek uz nebojāto ādu. Neļaut cietušajam atdzist / pasargāt to no apkārtējās vides iedarbības. Aprūpēt un nomierināt cietušo.
Apsaldējumi:	Ievērojamu, ātri iztvaikojošu amonjaka daudzumu saskare ar ādu un/vai apģērbu papildus ķīmiskai iedarbībai var izraisīt apsaldējumus. Apsaldētās vietas pazīmes ir bāla āda un jušanas samazināšanās. Uzmanību! Pie ādas piesalis apģērbs pirms novilkšanas vispirms ir jāatkausē, skalojot ar lielu ūdens daudzumu. Novilkt cieši pieguļošās drēbes, apavus. Ietīt apsaldētās ķermeņa daļas sausā apģērbā. Dod cietušajam dzert siltus, cukurotus dzērienus (tikai gadījumos, ja cietušais ir pie samaņas). Organizēt neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu. Nedot cietušajam alkoholu, nemasēt, neberzēt un nesildīt apsaldētās vietas.
Nokļūstot acīs:	Nekavējoties skalot traumēto aci ar vēsu (+15 °C līdz + 25 °C), tekošu ūdeni 20 minūtes. Skalot tā, lai ūdens netecētu uz veselo aci. Skalojot traumēto aci, turēt to vaļā. Organizēt neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu. Pārsiet ar sausu pārsēju abas acis. Neļaut cietušajam atdzist / pasargāt to no apkārtējās vides iedarbības. Aprūpēt un nomierināt cietušo.
Norijot:	Gāzveida amonjaka norīšana praktiski ir maz ticama. Sašķidrināta amonjaka nokļūšana gremošanas traktā ir iespējama liela negadījuma rezultātā. Organizēt neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu. Dod izskalot ar ūdeni muti un dot dzert vēsu ūdeni, bet ne vairāk kā 200 ml (tikai gadījumos, ja cietušais ir pie samaņas). Neizraisīt vemšanu! Neļaut cietušajam atdzist / pasargāt to no apkārtējās vides iedarbības. Aprūpēt un nomierināt cietušo. Ja nepieciešams, veikt atdzīvināšanas pasākumus.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Apdegumi ugunsgrēka
rezultātā:

Palīdzība:

Pēc iespējas ātrāk apdegušo vietu dzesēt ar vēsu (+15 °C līdz +25 °C), tekošu ūdeni vismaz 10 minūtes. Liet ūdeni starp apģērbu un ādu.
Dzesēšanas laikā uzmanīgi novilkt no cietušā traumētās ķermeņa daļas apģērbu, apavus, gredzenus. Neplēst nost no ķermeņa piedegušos apģērba gabalus.
Neatvērt pūšļus. Nelietot ziedes, pūderus, dezinfekcijas līdzekļus.
Meklēt mediķu konsultāciju.
Ja apdegums lielāks par cietušā plaukstu, organizēt neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu.
Neļaut cietušajam atdzist / pasargāt to no apkārtējās vides iedarbības.
Aprūpēt un nomierināt cietušo.

Īpaši gadījumi:

Sejas apdegumu gadījumā vienmēr apdeg elpceļi.
Ja cietušajam ir elpceļu apdegums, vienmēr organizēt neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu, jo draud smakšana.

Ja aizdedzies apģērbs:

Degošu cilvēku nogāzt zemē.
Noslāpēt liesmu ar segu, vārtot vai aplejot cietušo ar ūdeni.
Var lietot speciālās ugunsdzēsšanas ierīces, bet, darīt to, saudzējot seju.

Pirmās palīdzības
sniedzēju aizsardzība:

Neveikt nekādas darbības, kas var radīt jebkādu personīgu risku vai bez atbilstošas apmācības. Bīstami! Sargāt sevi, sniedzot palīdzību!
Ja gaisa piesārņojums ar amonjaku ir augsts vai par to ir šaubas, glābējiem bez autonomajiem elpošanas aparātiem bīstamajā zonā neieiet.
Personai, kas sniedz pirmo palīdzību, var būt bīstami veikt cietušā mākslīgo elpināšanu no mutes mutē. Piesārņoto apģērbu pirms tā novilkšanas pamatīgi nomazgāt ar ūdeni vai valkāt aizsargcimdus.

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akūta un aizkavēta:

Ieelpojot:

Produkts graujoši iedarbojas uz gļotādām un augšējiem elpošanas ceļiem.
Simptomi ir: klepus, elpas trūkums, galvassāpes, slikta dūša, vemšana.
Kodīgs, iedarbojoties uz elpošanas ceļiem.
Ilgstoša iedarbība zemā koncentrācijā var izraisīt plaušu tūsku.

Ietekmes nopietnība ir atkarīga no amonjaka koncentrācijas gaisā:

4 ppm - smaržas sliekšnis;
50 -100 ppm - var izraisīt vieglu elpceļu kairinājumu;
400 - 700 ppm - tūlītējs acu, deguna un kakla gļotādu kairinājums;
> 1000 ppm - tūlītējs un nopietns elpošanas sistēmas un acu kairinājums;
> 2000 ppm - var beigties ar ātru nāvi dēļ nosmakšanas vai šķidrums uzkrāšanās plaušās.

Nokļūstot uz ādas:

Var izraisīt smagus ādas ķīmiskos apdegumus.
Ievērojami, ātri iztvaikojoši amonjaka daudzumi var radīt apsaldējumus.

Nokļūstot acīs:

Var izraisīt smagus radzenes ķīmiskos apdegumus.

Norijot:

Gāzveida amonjaka norīšana praktiski ir maz ticama.
Sašķidrināta amonjaka nokļūšana gremošanas traktā, kas ir iespējama liela negadījuma rezultātā, var izraisīt smagus ķīmiskos apdegumus un būt fatāla.

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi:

Norādījumi ārstam:

Pēc ieelpošanas, cik ātri vien iespējams, apstrādāt ar kortikosteroīdu aerosolu.
Simptomi var būt aizkavēti.
Ja ieelpots, paturēt cietušo novērošanā - plaušu tūska var attīstīties 48 stundu laikā. Pēc saskares ar acīm paturēt cietušo novērošanā - acu bojājumi var parādīties vairāku dienu laikā.

5. IEDAĻA: Ugunsdzēsības pasākumi

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi:

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Piemērotie ugunsdzēsšanas līdzekļi: Putas, oglekļa dioksīds, izsmidzināts ūdens vai ūdens migla.

Nepiemērotie ugunsdzēsšanas līdzekļi: Neizmantot kompakto ūdens strūklu.

5.2. Īpaša vielas vai maisījuma izraisīta bīstamība:

Vielas izraisīta bīstamība: Karstuma iedarbībā, ceļoties iekšējam spiedienam, tvertnes var eksplodēt. Izplūdušais amonjaks reakcijā ar aktīviem metāliem var veidot ūdeņradi. Amonjaks var veidot sprādzienbīstamus maisījumus ar gaisu.

Bīstami sadegšanas produkti: Ugunsgrēka apstākļos var rasties kodīgi un toksiski izgarojumi, kas saturēs amonjaku, slāpekļa oksīdu un slāpekļa dioksīdu.

5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem:

Īpašas ugunsdzēsšanas metodes: Ugunsgrēka vietai tuvoties no vēja puses. Ja iespējams, novērst produkta noplūdi. Dzēst jebkuru citu ugunsgrēku. Aizvērt tīpnes no ugunsgrēka vietas, ja tas ir izdarāms bez riska. Dzesēt apdraudētos konteinerus ar ūdens strūklu no aizsargātas vietas. Ja iespējams, lietot izsmidzinātu ūdeni vai miglu, lai noslāpētu ugunsgrēka dūmus un samazinātu amonjaka saturu gaisā. Neievadīt piesārņoto ugunsdzēsšanas ūdeni notekās vai kanalizācijā.

Aizsardzības līdzekļi ugunsdzēsējiem: Lietot autonomos elpošanas aparātus un gāzu necaurlaidīgu ķīmisko aizsargtērpu. Piemēram, standarts: EN 943-2 - Aizsargapģērbs pret šķidrām un gāzveida ķīmikālijām, aerosoliem un cietām daļiņām. Piemēram, standarts: EN 137 - Autonomais, atklātas cirkulācijas saspiesta gaisa elpošanas aparāts ar pilnu sejas masku.

6. IEDAĻA: Pasākumi nejaušas noplūdes gadījumos

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām:

Personām, kuras nav apmācītas ārkārtas situācijām: Neveikt nekādas darbības, kas var radīt jebkādu personīgu risku vai bez atbilstošas apmācības. Nekavējoties atstāt noplūdes zonu, izmantojot filtrējošās gāzmaskas ar ABEK vai K markas filtru.

Ārkārtas palīdzības sniedzējiem: Rīkoties saskaņā ar rīcības plānu / civilās aizsardzības plānu avāriju gadījumos. Turēties vēja pusē. Mēģināt apturēt noplūdi. Evakuēt zonu. Nodrošināt atbilstošu ventilāciju. Lietot autonomos elpošanas aparātus un gāzu necaurlaidīgu ķīmisko aizsargtērpu.

6.2. Vides drošības pasākumi:

Mēģināt apturēt noplūdi.
Samazināt tvaiku daudzumu ar smalki izsmidzinātu ūdeni.
Ja būtiskas noplūdes nevar ierobežot, informēt atbildīgās institūcijas.

6.3. Ierobežošanas un savākšanas paņēmieni un materiāli:

Izvēdināt telpu. Noskalot piesārņoto iekārtu vai noplūdes vietu ar lielu ūdens daudzumu.
Evakuēt cilvēkus. Aizvērt uzliesmošanas avotus līdz brīdim, kamēr viss šķidrums nav iztvaikojis (virsma brīva no sarmas). Noskalot piesārņoto vietu ar lielu ūdens daudzumu.
Uzmanību - šķidra amonjaka samaisīšana ar ūdeni palielinās tā iztvaikošanas ātrumu. Neliet ūdeni uz šķidra amonjaka, ja vien nav pieejami vairāk kā 100 tilpumi ūdens uz katru šķidrā amonjaka tilpumu.

6.4. Atsauce uz citām iedaļām:

Piezīme: kontaktinformāciju ārkārtas situācijas gadījumā skatīt 1. iedaļā, informāciju par individuālās aizsardzības līdzekļiem un atkritumu utilizāciju – attiecīgi 8. un 13. iedaļā.

7. IEDAĻA: Lietošana un glabāšana

7.1. Piesardzība drošai lietošanai:

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Vispārēji norādījumi:

Ar sašķīdinātajām / saspīestajām gāzēm atļauts rīkoties tikai pieredzējušām un atbilstoši instruētām personām. Nodrošināt, ka pirms lietošanas (vai regulāri) tiek pārbaudīta iespējamā noplūde no cauruļvadu / gāzu sistēmas. Ja piemērojams, gāzu sistēmu nodrošināt ar spiediena samazināšanas ierīci(-ēm).

Ar vielu rīkoties saskaņā ar labas rūpnieciskās higiēnas un drošības procedūrām.

Šaubu gadījumos vienmēr sazināties ar kompetentu atbildīgo personu.

Neieelpot gāzi. Izvairīties no produkta izlaišanas atmosfērā.

Darba vietā un laikā nesmēķēt. Sargāt no aizdegšanās avotiem.

Veikt drošības pasākumus, lai pasargātu no statiskās elektrības iedarbības.

Rīcība ar produkta tilpnēm:

Ievērot darba instrukcijas. Nepieļaut atpakaļplūsmu tilpnēs.

Pasargāt tilpnes no mehāniskiem bojājumiem..

Lai būtu iespējams identificēt tilpņu saturu, nenonemt, neaizklāt etiķetes.

Ja atklājas, ka darba pieredze ir nepietiekoša, pārtraukt tilpņu izmantošanu un saņemt kvalificētas personas instruktažu.

Aizvērt tilpnes ventili pēc katras izmantošanas un iztukšošanas, pat tad, ja tilpne ir pievienota pie iekārtas.

Nekad nemēģināt labot vai pārveidot tilpņu ventili vai pārspiediena drošības ierīces.

Par ventīļu bojājumiem nekavējoties ziņot kompetentu atbildīgo personu.

Uzskrūvēt atpakaļ vietā ventīļu izejas aizsargus vai korķus un ventīļu aizsargus (kur tas ir piemērojams), tiklīdz tilpne ir atvienota no iekārtas.

Turēt ventīļu izejas tīras no piesārņojošām daļiņām, eļļas un ūdens.

Nekad nemēģināt pārpildīt gāzes no vienas tilpnes otrā, ja vien tas nav paredzēts darba instrukcijā.

Nekad nelietot tiešu liesmu vai elektriskās apsildes ierīces, lai paaugstinātu spiedienu tilpnē.

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība:

Vielu uzglabāt tikai tādās tilpnēs, kuru konstrukcija un materiāls ir izturīgs ražotāja paredzētajos lietošanas un glabāšanas apstākļos un nepieļauj satura zudumu uzglabāšanas laikā.

Tilpņu tuvumā neglabāt oksidējošas gāzes un citas oksidējošas vielas.

Periodiski pārbaudīt tilpņu uzglabāšanas apstākļus un iespējamu gāzu noplūdi.

Ievērot visas likumdošanas un lokālās prasības par tilpņu uzturēšanu.

Tilpnes nedrīkst atrasties apstākļos, kas veicinātu to koroziju.

Tilpņu ventīļu aizsargiem jābūt piestiprinātiem.

Tilpnēm jāatrodas vietā, kur nepastāv ugunsgrēka risks un drošā attālumā no siltuma un uzliesmošanas avotiem. Sargāt no degošiem materiāliem.

Visām iekārtām, kas atrodas glabāšanas vietās, ir jābūt eksploziju drošā izpildījumā.

7.3. Konkrēts(-i) gala lietošanas veids(-i):

Amonjaka, bezūdens pārkraušana un pagaidu uzglabāšana.

Skatīt arī 1. iedaļu.

8. IEDAĻA: Iedarbības pārvaldība / individuālā aizsardzība

8.1. Pārvaldības parametri:

Piemērojamās arodekspozīcijas robežvērtības:	Vielā	ES robežvērtības, TWA / STEL	LR MK not. Nr. 325, mg/m ³
	Amonjaks	14 / 36 mg/m ³ ; 20 / 50 ppm (2000/39/EK)	14 (8 h) / 36 (15 min)
Bioloģiskās robežvērtības:	Netiek reglamentētas.		
Atvasinātie nenovērojamas ietekmes līmeņi (DNEL):	Iedarbības subjekti	Iedarbības veids	Ietekme uz veselību
	Amonjaks, bezūdens (CAS 7664-41-7):		Vērtība
	Strādnieki	Ielpojot	Akūta / īstermiņa iedarbība - sistēmiski efekti 47,6 mg/m ³
	Strādnieki	Ielpojot	Akūta / īstermiņa iedarbība - lokāli efekti 36 mg/m ³
	Strādnieki	Ielpojot	Īlstermiņa iedarbība - sistēmiski efekti 47,6 mg/m ³
	Strādnieki	Ielpojot	Īlstermiņa iedarbība - lokāli efekti 14 mg/m ³
	Strādnieki	Caur ādu	Akūta / īstermiņa iedarbība - sistēmiski efekti 68 mg/kg ķermeņa svara dienā

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Strādnieki	Caur ādu	Akūta / īstermiņa - lokāli efekti	Nav fiksēta.
Strādnieki	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	68 mg/kg ķermeņa svara dienā
Strādnieki	Caur ādu	Ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	Nav fiksēta.
Iedzīvotāji / patērētāji Ieelpojot		Akūta / īstermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	23,8 mg/m ³
Iedzīvotāji / patērētāji Ieelpojot		Akūta / īstermiņa iedarbība - lokāli efekti	7,2 mg/m ³
Iedzīvotāji / patērētāji Ieelpojot		Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	23,8 mg/m ³
Iedzīvotāji / patērētāji Ieelpojot		Ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	2,8 mg/m ³
Iedzīvotāji / patērētāji Caur ādu		Akūta / īstermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	68 mg/kg ķermeņa svara dienā
Iedzīvotāji / patērētāji Caur ādu		Akūta / īstermiņa iedarbība - lokāli efekti	Nav fiksēta.
Iedzīvotāji / patērētāji Caur ādu		Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	68 mg/kg ķermeņa svara dienā
Iedzīvotāji / patērētāji Caur ādu		Ilgtermiņa iedarbība - lokāli efekti	Nav fiksēta.
Iedzīvotāji / patērētāji Orāli		Akūta / īstermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	6,8 mg/kg ķermeņa svara dienā
Iedzīvotāji / patērētāji Orāli		Ilgtermiņa iedarbība - sistēmiski efekti	6,8 mg/kg ķermeņa svara dienā

Paredzētās koncentrācijas, kuras neizraisa novērojamas sekas (PNEC):

Amonjaks, bezūdens (CAS 7664-41-7):

Vides sektors	Vērtība	Piezīmes
Ūdens (saldūdens)	0,0011 mg/l	
Ūdens (jūras ūdens)	0,0011 mg/l	
Ūdens (neregulāras emisijas)	0,0890 mg/l	
Nogulsnes	Nav fiksēta.	Amonjaks nogulsnes neuzkrājas.
Augsne	Nav fiksēta.	Augsnē amonjaks baktēriju iedarbībā pārveidojas citās formās, kas ir slāpekļa metabolisma neatņemamas sastāvdaļas. Līdz ar to iedarbība uz augsnes organismiem nav paredzēta.
Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas	Nav fiksēta.	Amonjaks tiek izmantots kā slāpekļa avots baktērijām.
Barības ķēde	Nav fiksēta.	Tā kā amonjaka sadalījuma koeficients n-oktanols/ūdens Log Kow < 3, tā bioakumulācija nav sagaidāma.

8.2. Iedarbības pārvaldība:

Atbilstoša tehniskā pārvaldība:

Nodrošināt atbilstošu vispārējo un vietējo nosūces ventilāciju. Sistēma / tilpnes zem spiediena, regulāri pārbaudīt uz noplūdi. Ievērot darba atļauju sistēmu, piemēram, apkopes darbu veikšanai. Darba vietā ir jābūt viegli pieejamām acu skalošanas ierīcēm un drošības dušām.

Individuālās aizsardzības līdzekļi (IAL):

Vispārēja informācija: Veikt dokumentētu riska novērtējumu katrā darba vietā, lai noteiktu iespējamus pasākumus, piemēram, individuālos pielietojšanas riskus un izvēlētos atbilstošus individuālos aizsarglīdzekļus. Ievērot tālāk sekojošās rekomendācijas par aizsardzības līdzekļiem. Izvēlēties IAL saskaņā ar ieteicamajiem EN / ISO standartiem. Pasargāt acis, seju un ādu no šķidrums šļakatām.

Elpošanas aizsardzība: Ja visi apkārtējie apstākļi un piesārņojošās vielas veids, koncentrācija un iedarbības ilgums ir zināms, var izmantot gāzu filtrus. Ja pieļaujamās robežvērtības var tikt pārsniegtas īslaicīgi, piemēram, savienojot vai atvienojot tilpnes, izmantot gāzu filtrus ar pilnu sejas masku. Ieteicams: filtrs K2 (zaļš, aizsardzība pret amonjaku un organiskiem amonija savienojumiem). Aizsardzībai pret dažādu (arī neparedzamu) darba vidi piesārņojošo vielu, tostarp, amonjaka iedarbību ieteicams izmantot sejas masku ar universālo, kombinēto filtru ABEK.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Lai iegūtu informāciju par atbilstoša elpceļu aizsardzības līdzekļa izvēli, sazināties ar to piegādātāju. Gāzu filtri nepasargā no skābekļa deficīta. Standarti: EN 14387 - Gāzu filtrs, kombinētais filtrs un pilna sejas maska - EN 136.

Ārkārtas situācijas gadījumam turēt viegli pieejamus autonomos elpošanas aparātus. Standarti: EN 137 - Autonomais, atklātas cirkulācijas saspiesta gaisa elpošanas aparāts ar pilnu sejas masku.

Ja ir sagaidāms neprognozējams iedarbības laiks, piemēram, apkopes darbu vai sistēmas uzstādīšanas laikā, ieteicams izmantot autonomos elpošanas aparātus.

Ādas aizsardzība:

Roku aizsardzība:

Valkāt aizsargcimdus.

Standarts: EN 388 - Aizsargcimdi pret mehāniskiem riskiem.

Ja iespējama saskare ar produktu:

Valkāt ķīmiski izturīgus aizsargcimdus.

Standarts: EN 374 - Aizsargcimdi pret ķīmikālijām.

Caurspiešanās laiks: minimums > 30 min īslaicīgai iedarbībai; materiāls / biezums: hloroprēna gumija (CR) / 0,5 mm.

Caurspiešanās laiks: minimums > 480 min ilgstošai iedarbībai; materiāls / biezums: butila gumija (IIR) / 0,7 mm.

Izvēlēto aizsargcimdus caurspiešanās laikam ir jābūt ilgākam par sagaidāmo izmantošanas laiku. Par materiālu piemērotību darba apstākļiem un biežumu skatīt cimdus ražotāju informāciju.

Ķermeņa aizsardzība: Apsvērt nepieciešamību izmantot drošu, liesmu slāpējošu un antistatisku apģērbu.

Standarts: EN ISO 14116 - Materiāli ar ierobežotu liesmas izplatīšanos.

Standarts: EN ISO 1149-5 - Aizsargapģērbs. Elektrostātiskās īpašības.

Darbojoties ar tilpnēm, lietot aizsargapavus.

Standarts: EN ISO 20345 - Individuālie aizsarglīdzekļi. Aizsargapavi.

Ārkārtas situācijas gadījumam turēt viegli pieejamu ķīmiski izturīgu aizsargapģērbu.

Standarts: EN 943-1 - Aizsargapģērbs pret cietajām, šķidrajām un gāzveida ķīmikālijām, ieskaitot šķidros aerosolus un cietās daļiņas.

Acu /sejas aizsardzība:

Lietot aizsargbrilles ar sānu vairogiem.

Izmantot gāzu filtrus ar pilnu sejas masku ar filtru K2 vai ABEK 2.

Standarts: EN 166 - Individuālā acu aizsardzība.

Nodrošināt, lai būtu viegli pieejamas acu skalošanas ierīces un drošības dušas.

Higiēnas pasākumi:

Strādājošajiem ir jābūt apmācītiem par pareizu produkta lietošanu un pārvietošanu saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem.

Rīkoties saskaņā ar labu rūpnieciskās higiēnas un drošības praksi.

Darba laikā nedrīkst ēst, dzert vai smēķēt.

Pirms darba pārtraukumiem un tūlīt pēc darba nomazgāt rokas.

Vides riska pārvaldība:

Par emisiju atmosfērā ierobežojumiem skatīt valsts likumdošanu.

Specifiskās metodes izmešu gāzes apstrādei skatīt 13. iedaļā.

9. IEDAĻA: Fizikālās un ķīmiskās īpašības

9.1. Informācija par pamata fizikālajām un ķīmiskajām īpašībām:

Izskats:

Agregātvoklis:

Piegādes stāvoklī - sašķidrināta gāze

Atmosfēras spiedienā - gāze

Krāsa:

Bezkrāsaina

Smarža:

Amonjaka, asa

Smaržas sliekšnis:

4 ppm

Smaržas noteikšanas sliekšnis ir subjektīvs un nav piemērots, lai brīdinātu par pieļaujamās iedarbības robežvērtības pārsniegšanu.

pH:

11,7 (1 % ūdens šķīdumā)

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Kušanas/sasalšanas temperatūra:	-77,7 °C
Viršanas punkts un viršanas temperatūra diapazons:	-33 °C
Uzliesmošanas temperatūra:	Nav pieejamu datu.
Iztvaikošanas ātrums:	Nav pieejamu datu.
Uzliesmojamība (cietām vielām, gāzēm):	Uzliesmojošs (gaisā)
Augstākā/zemākā uzliesmojamība vai sprādziena robežas:	Zemākā: 15 tilp.% Augstākā: 27 tilp.%
Tvaika spiediens:	861 kPa
Tvaika blīvums:	0,6 (gaiss = 1)
Blīvums (sašķidrināta gāze):	0,7 (ūdens = 1)
Šķīdība:	Ūdenī: 51 - 53,1 g / 100 ml. Šķīst metanolā.
Sadalījuma koeficients: n-oktanolis/ūdens:	0,23
Pašaiždegšanās temperatūra:	651 °C
Noārdīšanās temperatūra:	450 °C
Viskozitāte (dinamiskā, sašķidrināta gāze):	0,475 cP (-69 °C); 0,317 cP (-50 °C); 0,276 cP (-40 °C); 0,255 cP (-33,5 °C)
Sprādzienbīstamība:	Viela kā tāda nav sprādzienbīstama. Amonjaks var veidot sprādzienbīstamus maisījumus ar gaisu.
Oksidēšanas īpašības:	Nav oksidējošs.

9.2. Cita informācija:

Kritiskā temperatūra:	133,4 °C
Vadītspēja:	1.9e+007 pS/m
Minimālā aizdegšanās enerģija:	680 mJ

10. IEDAĻA: Stabilitāte un reaģētspēja

10.1. Reaģētspēja:

Nav cita būtiska reaģētspējas izraisīta bīstamība, izņemot to, kas norādīta zemāk šajā iedaļā.

10.2. Ķīmiskā stabilitāte:

Stabils normālos apstākļos.

10.3. Bīstamu reakciju iespējamība:

Var veidot eksplozīvus maisījumus ar gaisu. Var enerģiski reaģēt ar oksidētājiem.

10.4. Apstākļi, no kuriem jāvairās:

Sargāt no sakaršanas / dzirkstelēm / atklātas liesmas / karstām virsmām. Nesmēķēt.

10.5. Nesaderīgi materiāli:

Gaiss, oksidētāji, sudrabs, hlors. Krāsainie metāli.
Var enerģiski reaģēt ar oksidētājiem. Var strauji reaģēt ar skābēm.
Reaģē ar ūdeni veidojot kodīgu sārmu.
Var veidot eksplozīvus maisījumus ar gaisu.
Papildu informāciju par materiālu saderību ar gāzēm skatīt ISO 11114.

10.6. Bīstami noārdīšanās produkti:

Normālos lietošanas un uzglabāšanas apstākļos nerodas.

11. IEDAĻA: Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par toksikoloģisko ietekmi:

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Akūtā toksicitāte:

Norijot: LD₅₀, orāli, žurkas (OECD 401): 350 mg/kg
Nokļūstot uz ādas: LD₅₀, dermāli, truši: pētījums nav zinātniski pamatots.
Ieelpojot: LC₅₀, ieelpojot, žurkas, 1 h: 9850 (tēviņi); 13770 (mātiņi) mg/m³
Toksisks ieelpojot.
Liela gāzes daudzuma ieelpošana izsauc bronhu spazmas, laringālu tūsku un pseidomembrānas veidošanos.

Kodīgums / kairinājums, ādai: Izraisa smagus ādas apdegumus (truši, OECD 404).

Nopietns acu bojājums / kairinājums: Izraisa smagus acu bojājumus.

Elpceļu vai ādas sensibilizācija: Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Mikroorganismu šūnu mutācija: Mutagēna iedarbība nav zināma.
Ames tests: negatīvs (OECD 471).

Kancerogēnums: Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Toksiskums reproduktīvajai sistēmai:

Auglība: Negatīva ietekme uz auglību un reproduktīvajiem orgāniem nav zināma.

Attīstība: Negatīva ietekme uz augļa attīstību nav zināma.

Toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu (STOT):

Vienreizēja iedarbība (STOT SE): Kodīgs elpceļiem.
Var izraisīt elpošanas sistēmas iekaisumu.

Atkārtota iedarbība (STOT RE): Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Bīstamība ieelpojot: Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Informācija par iespējamajiem iedarbības veidiem:

Var iedarboties uz organismu, ieelpojot, nonākot uz ādas, acīs un gļotādām, maz ticams, norijot.

Ar fizikālajām, ķīmiskajām un toksikoloģiskajām īpašībām saistītie simptomi:

Ieelpojot: Produkts graužīgi iedarbojas uz gļotādām un augšējiem elpošanas ceļiem.
Simptomi ir: klepus, elpas trūkums, galvassāpes, slikta dūša, vemšana.
Kodīgs, iedarbojoties uz elpošanas ceļiem.
Ilgstoša iedarbība zemā koncentrācijā var izraisīt plaušu tūsku.
Ietekmes nopietnība ir atkarīga no amonjaka koncentrācijas gaisā:
4 ppm - smaržas sliekšnis;
50 - 100 ppm - var izraisīt vieglu elpceļu kairinājumu;
400 - 700 ppm - tūlītējs acu, deguna un kakla gļotādu kairinājums;
> 1000 ppm - tūlītējs un nopietns elpošanas sistēmas un acu kairinājums;
> 2000 ppm - var beigties ar ātru nāvi dēļ nosmakšanas vai šķidruma uzkrāšanās plaušās.

Nokļūstot uz ādas: Var izraisīt smagus ādas ķīmiskos apdegumus.
Ievērojami, ātri iztvaikojoši amonjaka daudzumi var radīt apsaldējumus.

Nokļūstot acīs: Var izraisīt smagus radzenes ķīmiskos apdegumus.

Norijot: Gāzveida amonjaka norīšana praktiski ir maz ticama.
Sašķidrināta amonjaka nokļūšana gremošanas traktā, kas ir iespējama liela negadījuma rezultātā, var izraisīt smagus ķīmiskos apdegumus un būt fatāla.

Aizkavēta un tūlītēja, kā arī hroniska ietekme, ko rada īslaicīga un ilgstoša iedarbība:

Hroniska iedarbība var palielināt elpošanas ceļu sasilšanas biežumu.

Iedarbību pastiprinoši apstākļi:

Jau esošas ādas un elpošanas ceļu sasilšanas.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

12. IEDAĻA: Ekoloģiskā informācija

12.1. Toksiskums:

Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām.

Ūdens vidē:

Akūts toksiskums: LC₅₀, zivis, *Oncorhynchus mykiss*, 96 h: 11 - 48 mg/l (kopējais amonjaka slāpekļis)
LC₅₀, zivis, *Lepomis cyanella*, 96 h: 0,5 - 1,73 mg/l (nejonizēts amonjaks)
LC₅₀, dafnijas, *Daphnia magna*, 48 h (ASTM E729-80): 101 mg/l
EC₅₀, aļģes, *Chlorella vulgaris*, 18 dienas: 2700 mg/l

12.2. Noturība un spēja noārdīties:

Viegli bioloģiski noārdās. Noturība ir maz ticama.

Augsnē mikroorganismi amonjaku ātri oksidē par nitrāta jonu.

Nitrātu samazināšanās notiek ar brīva slāpekļa izdalīšanos un denitrifikāciju.

Saldūdenī nitrifikācija var notikt ar mikroorganismu palīdzību, vai absorbējoties uz nogulšņu daļiņām un koloīdiem.

Atmosfērā amonjaks var noārdīties fotolīzes rezultātā vai neitralizēties ar skābajiem gaisa piesārņotājiem.

12.3. Bioakumulācijas potenciāls:

Bioakumulācija nav sagaidāma dēļ zemā Log Pow (vērtība: 0,23).

Amonjaka akumulācija dzīvos organismos netiek uzskatīta par būtisku, jo tas neuzkrājas ar lipīdiem bagātos audos. Amonjaka klātbūtne ūdens vidē ir parasta augu un dzīvnieku atlieku sabrukšanas un dzīvnieku ekskrecijas procesa dēļ. Nav sagaidāms, ka amonjaks, kā normāla metabolisma procesa produkts, uzkrāsies dzīvos organismos.

12.4. Mobilitāte augsnē:

Augsnē ir sagaidāms zems amonjaka kustīgums dēļ spēcīgas amonija jonu adsorbcijas mālu minerālos un oksidēšanās par nitrātu baktēriju iedarbības rezultātā. Augsnē amonjaks ir dinamiskā līdzsvarā ar nitrātu un citām vielām slāpekļa ciklā.

12.5. PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti:

Vielā neatbilst PBT vai vPvB kritērijiem.

12.6. Citas nelabvēlīgas ietekmes:

Var izraisīt ūdens ekosistēmu pH izmaiņas.

13. IEDAĻA: Apsvērumi saistībā ar apsaimniekošanu

13.1. Atkritumu apstrādes metodes:

Neizlaist amonjaku atmosfērā. Neizlaist vietās, kur tās uzkrāšanās var būt bīstama.

Aizliegts izlaist amonjaku atmosfērā/gaisā. Gāzes atlikumus sadedzināt piemērotā iekārtā.

Lai degšanas procesā veidojušās gāzes, pirms izlaišanas atmosfērā, attīrītu no toksiskām un kodīgām sastāvdaļām, tās izvadīt caur ūdens skruberi.

Amonjaku var uztvert sērskābes šķīdumā. Amonjaku var uztvert ūdens skruberī.

Ja nepieciešams padoms, sazināties ar piegādātāju.

Atkritumu klasifikācija: Produkts un ar to piesārņotas tvertnes ir bīstamie atkritumi.

Produkts:

Grupas: 0602 Sārnu ražošanas, sagatavošanas, piegādes un izmantošanas tehnoloģisko procesu atkritumi; 1605 Gāzes balonos (tvertnēs) un nederīgas ķīmiskās vielas.

Klase: 060203 Amonjaks; 160504 Gāzes augstspiediena konteineros (ieskaitot halonus), kuras satur bīstamas vielas.

Pārējā informācija:

Nepieļaut produkta nokļūšanu kanalizācijā, augsnē un ūdenstilpnēs. Iztukšotās tvertnes var saturēt amonjaka tvaikus un ir bīstamas. Tās nedrīkst urbt, slīpēt, griezt ar liesmu vai metināt.

Tvertnu skalošanai / attīrīšanai var izmantot ūdeni, ko tālāk iespējams pielietot kā atšķaidītu amonjaka ūdeni.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

14. IEDAĻA: Informācija par transportēšanu

14.1. ANO numurs:

1005

14.2. ANO sūtīšanas nosaukums:

AMONJAKS, BEZŪDENS

14.3. Transportēšanas bīstamības klase(-es):

ADR/RID: 2.3 (+8)

IMDG/ICAO/IATA: 2.3 (+8)

14.4. Iepakojuma grupa:

Nav piemērojama.

14.5. Vides apdraudējumi:

Videi (ūdens videi) bīstama viela.

14.6. Īpaši piesardzības pasākumi lietotājiem:

Nodrošināt, lai operators zinātu produkta potenciālo bīstamību, to transportējot, un kā rīkoties avārijās vai negadījumos.

Pirms produkta cisternas transportēšanas:

- Pārlicināties, ka cisterna ir droši nostiprināta.
- Pārlicināties, ka cisternas ventilis ir noslēgts un nav noplūdes.
- Pārlicināties, ka ventiļa izejas noslēdzošais uzgrieznis vai korķis (ja pielietojams) ir pareizi pievienots.
- Pārlicināties, ka ventiļa aizsargs (ja pielietojams) ir pareizi pievienots.

14.7. Transportēšana bez taras atbilstoši MARPOL II pielikumam un IBC kodeksam:

Iepakotām kravām nav piemērojama.

Pārējā informācija:

Ceļu transports ADR:	ANO numurs:	1005
	Sūtīšanas nosaukums:	AMONJAKS, BEZŪDENS
	Klase:	2
	Klasifikācijas kods:	2TC
	Iepakojuma grupa:	--
	Bīstamības zīme:	2.3 +8
	Īpaši nosacījumi:	23
	Daudzuma ierobežojumi:	0
	Izņēmuma daudzumi:	E0
	Iepakojuma instrukcijas:	P200
	Īpaši iepakojuma nosacījumi:	--
	Jauktas iepakojuma nosacījumi:	MP9
	Portatīvo cisternu instrukcijas:	(M) T50
	Portatīvo cisternu īpaši nosacījumi:	--
	Cisternu kodi:	PxBH(M)
	Īpaši nosacījumi cisternām:	TA4; TT8; TT9
	Transportlīdzekļa tips:	AT
	Transporta kategorija (ierobežojumu tuncos kods):	1 (C/D)
	Speciāli nosacījumi pārvadāšanai:	
	- iepakojumā:	--
	- beztaras pārvadājumi:	--
	- iekraušana, izkraušana un kravu apstrāde:	CV9; CV10; CV36
	- ekspreskravas:	S14
	Bīstamības identifikācijas Nr.:	268

Piezīme: Atkarībā no transportējamā vielas daudzuma ir iespējamas atkāpes no ADR noteikumiem.

Precīzu konsultāciju var saņemt VSIA Autotransporta direkcija (<http://www.atd.lv/>)

Dzelzceļa transports RID:	ANO numurs:	1005
	Sūtīšanas nosaukums:	AMONJAKS, BEZŪDENS
	Klase:	2
	Klasifikācijas kods:	2TC
	Iepakojuma grupa:	--
	Bīstamības zīme:	2.3 +8 +5.2.1.8.3.
	Īpaši nosacījumi:	23
	Daudzuma ierobežojumi:	0
	Izņēmuma daudzumi:	E0

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

	Iepakošanas instrukcijas:	P200
	Īpaši iepakošanas nosacījumi:	--
	Jauktas iepakošanas nosacījumi:	MP9
	Portatīvo cisternu instrukcijas:	T50(M)
	Portatīvo cisternu īpaši nosacījumi:	--
	Cisternu kodi:	PxBH(M)
	Īpaši nosacījumi cisternām:	TU38; TE22; TE25; TA4; TT8; TT9; TM6
	Transporta kategorija:	1
	Speciāli nosacījumi pārvadāšanai:	
	- iepakojumā:	--
	- beztaras pārvadājumi:	--
	- iekraušana, izkraušana un kravu apstrāde:	CW9; CW10; CW36
	Bīstamības identifikācijas numurs:	268
	Avārijas kartes numurs:	208
	Minimālās pieseguma normas:	0-0-1-0 / 0-0-3-0
	Nolaišanas no šķirošanas uzkalna nosacījumi:	M2 / M1
	Ūdens vides piesārņotājs:	Jā
Jūras kuģu transports IMDG:	ANO numurs:	1005
	Sūtīšanas nosaukums:	AMONJAKS, BEZŪDENS
	Klase:	2.3
	Papildu risks (-i):	8
	Iepakošanas grupa:	--
	Īpaši nosacījumi:	23
	Daudzuma ierobežojumi:	0
	Izņēmuma daudzumi:	E0
	Iepakošanas instrukcijas:	P200
	Iepakošanas nosacījumi:	--
	IBC instrukcijas:	--
	IBC nosacījumi:	--
	Portatīvo cisternu instrukcijas:	T50
	Portatīvo cisternu īpaši nosacījumi:	--
	EmS:	F-C, S-U
	Uzglabāšana un segregācija:	Kategorija D. Ārpus dzīvojamām telpām. „Atdalīti no” hlora. „Atdalīti no” skābēm. Sašķidrināta, neuzliesmojoša, toksiska un kodīga gāze ar asu smaku. Viegla par gaisu (0,6). Smacējoša zemās koncentrācijās. Lai gan šī viela rada uzliesmošanas risku, tas parādās tikai ārkārtējos ugunsgrēka apstākļos un ierobežotās telpās. Enerģiski reaģē ar skābēm. Ļoti kairinošs ādai acīm un gļotādām. Jā
	Īpašības un novērojumi:	
Jūras piesārņotājs:		
Gaisa transports IATA:	ANO numurs:	1005
	Sūtīšanas nosaukums:	AMONJAKS, BEZŪDENS
	Klase:	2.3 (+8)
	Iepakošanas instrukcijas (pasažieru):	Aizliegts
	Iepakošanas instrukcijas (kravas):	Aizliegts

15. IEDAĻA: Informācija par regulējumu

15.1. Drošības, veselības joma un vides noteikumi / normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisījumiem:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (REACH)

Komisijas Regula (ES) 2015/830 (2015. gada 28. maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrāciju, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH)

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006

Komisijas Regula (ES) Nr. 487/2013 (2013. gada 8. maijs), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu

Komisijas Regula (ES) Nr. 944/2013 (2013. gada 2. oktobris), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu

2011. gada 19. aprīļa MK noteikumi Nr. 302 „Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”

2007. gada 15. maija MK noteikumi Nr. 325 „Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās”

2009. gada 10. marta MK noteikumi Nr. 219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”

2007. gada 18. septembra MK noteikumi Nr. 626 „Noteikumi par paaugstinātas bīstamības objektu noteikšanas kritērijiem un šo objektu īpašnieku (valdītāju, apsaimniekotāju) pienākumiem riska samazināšanas pasākumu nodrošināšanai”

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums:

REACH reģistrācijas ietvaros (128 uzņēmumi uz 17.05.2016.) DDL 1. iedaļā norādītās vielas ķīmiskās drošības novērtējums ir veikts. Pilna informācija ir pieejama ECHA datubāzē.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Pārējā informācija:

Seveso III, Direktīva 2012/18/ES:

Kategorijas E1 un P2

16. IEDAĻA: Cita informācija

Ieteikumi par apmācībām:

Nodrošināt, ka operatori / darbinieki ir iepazinušies ar šajā drošības datu lapā sniegto informāciju un saprot produkta toksiskumu. Elpošanas aparātu lietotājiem jābūt apmācītiem.

Saīsinājumi:

PBT - noturīga, bioakumulatīva un toksiska (viela)
vPvB - ļoti noturīga un ļoti bioakumulatīva (viela)
TWA - laikā svērtā vidējā vērtība
STEL - īslaicīgās iedarbības robežvērtība
RID - Līgums par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu
ADR - Eiropas vienošanās par starptautisko bīstamo kravu pārvadāšanu ceļā
IMDG - Starptautiskais līgums par bīstamo kravu pārvadāšanu pa jūru
IATA - Starptautisko gaisa pārvadājumu līgums
ICAO - Starptautiskā civilās aviācijas organizācija

Bīstamības klašu un apzīmējumu kodu atšifrējumi:

Acute Tox. 3 - Akūts toksiskums, 3. bīstamības kategorija
Aquatic Acute 1 - Viela bīstama ūdens videi, 1. akūtas bīstamības kategorija
Aquatic Chronic 2 - Viela bīstama ūdens videi, 2. hroniskas bīstamības kategorija
Flam. Gas 2 - Uzliesmojoša gāze, 2. bīstamības kategorija
Press. Gas - Gāze zem spiediena
Skin Corr. 1B - Kodīgs ādai, 1B bīstamības kategorija
H221 - Uzliesmojoša gāze
H280 - Satur gāzi zem spiediena; karstumā var eksplodēt
H314 - Izraisa smagus ādas apdegumus un acu bojājumus
H331 - Toksisks ieelpojot
H400 - Ļoti toksisks ūdens organismiem
H411 - Toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Informācija par citiem, apzinātiem produkta lietojuma veidiem:

Rūpnieciskie lietojumi:

Starpprodukts slāpekļskābes, sārmu, krāsvielu, medikamentu, kosmētikas līdzekļu, vitamīnu, sintētisko tekstilšķiedru un plastmasu ražošanā.

Palīgviela, piemēram, fotogrāfiskos procesos, dzesēšanas sistēmās, izolācijas produktos, tintes kartridžos, toneros, pārklājumos, atšķaidītājos, krāsu noņēmējos.

Apstrādes līdzeklis ķīmiskajā rūpniecībā, ekstrakcijas līdzeklis NO_x un SO_x samazināšanas procesos, apstrādes līdzeklis pārtikas ražošanā, neitralizācijas procesos, tekstilizstrādājumu krāsvielās, mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļos, tekstilizstrādājumu ražošanā, papīra masas sagatavošanā un papīra ražošanā, ādu, gumijas / dabiskā kaučuka, elektroniskajā un pusvadītāju rūpniecībā, koksnes un metāla virsmu apstrādē.

Profesionālie lietojumi:

Laboratoriju reaģents, aukstumnesējs saldēšanas sistēmās, pH iestatīšanas un neitralizēšanas līdzeklis, profesionāls līdzeklis pārtikas rūpniecībā. Sastāvdaļa ūdens apstrādes līdzekļos, mēslojumos, gruntējumos, krāsu atšķaidītājos un šķīdinātājos, fotoķīmikālējās, mazgāšanas līdzekļos, ādas un citu virsmu apstrādes līdzekļos.

Patēriņa lietojumi:

Kā sastāvdaļa pārklājumos, atšķaidītājos, krāsu noņēmējos, špaktelēs, tepēs, lietošanai gatavos apmetumos, mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļos, kosmētikas līdzekļos, higiēnas produktos.

Informācijas avoti:

Eiropas Ķīmisko vielu aģentūras (ECHA) datubāze.

Ražotāja (ОАО „Кирово-Чепецкий химический комбинат”, Krievija) iesniegtie dati.

Globālajā tīmeklī publiski pieejamas, lielāko produkta ražotāju izdotas drošības datu lapas, tehnisko datu lapas, kvalitātes pases un sertifikāti.

Informācijas papildu informācijas avoti:

Pirmās palīdzības sniegšanas pamatzināšanu apmācības programmas vadlīnijas.

Pieejams: http://www.nmpd.gov.lv/nmpd/pirma_palidziba/apmaciba/pirmas_palidzibas_apmacibas_programmu_vadlinijas/?page=0&doc=1256

Par iespējamu REACH regulas nepiemērošanu vielām, kas ir pagaidu uzglabāšanā:

Saskaņā ar REACH regulas 2.panta 1. (b) punktu juridiski nav piemērojama prasība, lai SIA „Ventamonjaks” pārkraujamajām vielām / vielām maisījumos būtu piešķirts REACH reģistrācijas numurs.

Informācija par drošības datu lapas labošanu:

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) II pielikumu un Regulu (ES) 2015/830

Produkta identifikators: **Amonjaks, bezūdens**

Versija Nr. 1.0

Sastādīšanas datums: 22.06.2016.

Versijas Nr.	Datums	Sākotnējais izdevums.
1.0	22.06.2016.	

Pārējā informācija:

Šī drošības datu lapa ir sagatavota SIA „Ventamonjaks”,
Dzintaru ielā 66, Ventspilī, LV-3602, Latvija,
tālr./fakss: (+371) 63660902 / (+371) 63660831, www.ventamonjaks.lv
Informācija uzziņām: tālr. (+371) 28344602, Māris Bērziņš, marisddl@gmail.com

Saistību atruna:

Šajā drošības datu lapā sniegtā informācija ir balstīta uz publiski pieejamu informāciju ECHA datubāzē un produkta ražotāju datiem, kas uzskatāmi par korektiem, tomēr, ne produkta ražotāji ne tā pagaidu uzglabātājs negarantē, ka šī informācija ir izsmeļoša un neuzņemas atbildību par sekām, kādas var radīt šīs informācijas izmantošana.
Paša produkta lietotāja atbildība ir izvērtēt šeit sniegtās ziņas, to piemērotību konkrētajiem produkta lietošanas apstākļiem, un veikt visus nepieciešamos drošības pasākumus, lietojot šo produktu.

*Drošības datu lapa saskaņā ar Regulas (EK) Nr.453/2010 1 pielikumu. Sastādīts 20.08.2003. (sākumversija Nr.1).
Labots 25.02.2012.(versija Nr.2). Labots 15.07.2015. (versija Nr.3).*

Ķīmisko produktu drošības datu lapa (DDL)

1. PRODUKTA UN UZŅĒMUMA IDENTIFICĒŠANA

Produkta nosaukums	Propāns
Cits nosaukums	Sašķidrināta naftas gāze
Produkta pielietojums	Autotransportā kā degviela, sadzīves gāzes iekārtās kā kurināmais, rūpniecībā, lauksaimniecībā
Uzņēmums	SIA „Latvijas propāna gāze” Kurzemes prospekts 19, Rīga, LV-1067 Tālr.+37167815025, +37167413709 Fakss: +37167413712 E-pasts :iekartas@lpg.lv
Rūpnieciskās avārijas gadījumos ziņot:	Neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai 112; Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam 01; 112;

Apakšuzņēmumi	Adrese	Tel	Fax
Rīgas eksporta gāzes uzpildes stacija	Zilā iela 20, Rīga, LV-1007	282344411	67462752
Vidzemes reģionālā pārvalde	Cempu iela 12, Valmiera, LV-4201	64231415 28234399	64231415
Latgales reģionālā pārvalde	Jelgavas iela 2, Daugavpils, LV-5420	65431364 29496150	65431364
Kurzemes reģionālā pārvalde	Kustes dambis 33, Ventspils, LV-3601	63607168 29508935	63607168

2. SASTĀVS /INFORMĀCIJA PAR SASTĀVDAĻĀM

Bīstama sastāvdaļa	CAS numurs	EINEC numurs	w/w %	Indeksa numurs
Propāns	74-98-6	200-827-9	Ne mazāk kā 95%	601-003-00-5
Butāns	106-97-8	203-448-7	Mazāk kā 5%	601-004-00-0
Etilmerkaptāns	75-08-1		Ne vairāk kā 0,001%	

3. BĪSTAMĪBAS RAKSTUROJUMS

3.1. Ķīmiskās vielas vai produkta bīstamās klases - Sprādzienbīstama viela, īpaši viegli uzliesmojoša

Drošības datu lapa saskaņā ar Regulas (EK) Nr.453/2010 1 pielikumu. Sastādīts 20.08.2003. (sākumversija Nr.1). Labots 25.02.2012.(versija Nr.2). Labots 15.07.2015. (versija Nr.3).

3.2. Svarīgākie bīstamības veidi:

- 3.2.1. Ugunsbīstamība - Īpaši viegli uzliesmojoša gāze. Gāzes tvaiks smagāks par gaisu un var izplatīties lielā attālumā, tie var eksplodēt, ja ir ierosinātāj avots (dzirkstele u.c.).
- 3.2.2. Sprādzienbīstamība - Sprādziens var notikt, ja gāzes noplūdes rezultāta, telpā gāzes koncentrācija pārsniedz 0,1% robežu.
Spiedieniekārtas komplekss ugunsgrēka gadījumā var eksplodēt, ja uzliesmo tvaiki spiedieniekārtā.
Sprādziena bīstama koncentrācija gaisā no 2,1% līdz 9,5% tilpuma.
- 3.2.3. Iedarbība uz cilvēka organismu - Gāze bīstama acīm, elpošanas ceļiem un rīklei. Ieelpojot izraisa iekaisumu, dedzināšanu, apgrūtinātu elpošanu vai rada samaņas zudumu.
Smacējoša, narkotiska iedarbība. Šķidrums izraisa apsaldējumu.
- 3.2.4. Cita veida iespējamā bīstamība - Smagāks par gaisu – uzkrājas zemās vietās. Uzkrājoties zemās vietās izraisa strauju temperatūras pazemināšanos. Sašķidrinātā veidā vieglāks par ūdeni – izlejot uz ūdens pārvietojas pa ūdens virsmu līdz iztvaiko.

4. PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

- 4.1. Vai ir nepieciešama neatliekamā medicīniskā palīdzība - Jā, ja ir cietis kāds no darbiniekiem.
- 4.2. Īsa informācija par pirmo palīdzību - Maisījumā ar gaisu propāns samazina skābekļa daudzumu gaisā. Šādā atmosfērā cilvēkam paātrinās sirdsdarbība, viņš izjūt skābekļa trūkumu, var zaudēt samaņu un nosmakt.
- 4.3. Simptomi un iedarbības sekas:
 - 4.3.1. Ja viela tiek ieelpota - Var sākt reibt galva. Ja koncentrācija ir liela, iestājas skābekļa nepietiekamība un reibuma stāvoklis.
Cietušo personu vispirms pārvieto svaigā gaisā. Ja elpošana ir apstājusies, elpināšana mute mutē. Cietušo turēt siltumā un mierā. Iespējami ātrāk sniegt medicīnisko palīdzību.
 - 4.3.2. Ja viela nokļūst uz ādas
 1. Ja šķidrā fāzē nokļūst uz cilvēka ādas, rodas apsaldējums, tad :
 - nepieciešams nekavējoties pārtraukt sašķidrinātās gāzes piekļuvi ādai;
 - apsaldētās vietas nedrīkst berzēt, t.sk. ieziest ar ziedēm;
 - nevajag steigties nogērbt piesalušās drēbes, lai izsargātos no tālākiem audu bojājumiem;
 - vajag uz cietušajām vietām uzklāt sterilu pārsēju, nogādāt cietušo ārstniecības iestādē.
 2. Ja apsaldējuma nav, nekavējoši kontaktēto virsmu mazgāt ar ziepēm un ūdeni.
 - 4.3.3. Ja viela iekļūst acīs
 1. Ja šķidrā fāzē nokļūst acīs un redzamas apsaldējuma pazīmes, tas var izraisīt redzes zudumu, tāpēc nepieciešams iespējami ātrāk nogādāt cietušo ārstniecības iestādē.
 2. Ja audi nav apsaldēti, skalot 15 minūtes acis ar mīkstu ūdeni strūklu (plakstiņu turēt plati atplestu). Ja apsaldēti audi, iekaisums un sāpes turpinās, kas liecina par audu apsaldēšanu, cietušo nekavējoties jānogādā ārstniecības iestādē.
 - 4.3.4. Ja viela norīta - Praktiski neiespējams gadījums

Drošības datu lapa saskaņā ar Regulas (EK) Nr.453/2010 I pielikumu. Sastādīts 20.08.2003. (sākumversija Nr.1). Labots 25.02.2012.(versija Nr.2). Labots 15.07.2015. (versija Nr.3).

- 4.4. Pirmās palīdzības līdzekļi, kuriem jāatrodas darba vietā - Pirmās palīdzības aptieciņa (pārsiešanas līdzekļi, atdzīvināšanas līdzekļi) .
- 4.5. Vai ir nepieciešama vai ieteicama medicīniskā palīdzība - Ir nepieciešama, jo darbinieki var nokļūt saskarmē ar sasķidrināto naftas gāzi, darbinieki veic darbus augstumos, kā arī ugunsbīstamos un gāzes bīstamos darbus.

5. UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMI

- 5.1. Piemērotie ugunsdzēsības līdzekļi - Dzēst gāzi ar ogļskābās gāzes vai pulvera ugunsdzēsības aparātiem.
Ugunsgrēka gadījumā nedrīkst dzēst uguni, kamēr noplūde nav apturēta un blakus esošās spiedieniekārtas, nepieciešams intensīvi atdzēsēt ar ūdeni (spiedieniekārtas atdzēsēšanas sistēmas iedarbināšana, ārējās ugunsdzēsības ūdensapgādes avotu izmantošana), lai novērstu spiedieniekārtas pārkaršanu un tai sekojošu eksploziju.
- 5.2. Nepiemērotie ugunsdzēsības līdzekļi - Dzēšot sasķidrināto gāzi, var lietot jebkura veida ugunsdzēsības līdzekļus.
- 5.3. Bīstamība, ko rada degoša viela vai produkts, degšanas produkti un gāzes - Sasķidrinātās gāzes nepilnās sadegšanas produkti satur oglekļa oksīdu - (CO), kas ir ļoti toksisks. Saindēšanās ar oglekļa (II) oksīdu (CO) izraisa smakšanu un var iestāties nāve.
Sasķidrinātās gāzes ugunsbīstamība raksturojas ar šādām atsevišķu komponentu īpašībām:
 - zema eksplozijas robeža;
 - augsta temperatūra, kas pārsniedz 2000⁰C;
 - liels siltuma starojums, sadegot gāzes un gaisa maisījumam.
 Degšanas procesā veidojas dūmi, kas satur oglekļa dioksīdu, kas izraisa smakšanu. Rodas ļoti liels siltuma starojums; var radīt sprādzienbīstamu situāciju.
- 5.4. Aizsardzības aprīkojums ugunsdzēsējiem: Siltumatstarojošie aizsargtērpi, elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļi (izolējošie elpošanas aparāti, gāzmaskas, respiratori).

6. AVĀRIJAS GADĪJUMĀ VEICAMIE PASĀKUMI

- 6.1. Darbinieku drošības pasākumi - Ja ir radusies gāzes noplūde no tehnoloģiskās sistēmas vai gāzes iekārtām, nepieciešams nekavējoties:
 - pārtraukt jebkura veida darbus un ieslēgt trauksmes sirēnu;
 - noslēgt gāzes padevi uz noplūdes vietu un noslēgt visus gāzes vadu aizbīdņus;
 - atslēgt strāvas padevi uz elektroiekārtām;
 - veikt visus pasākumus, lai nepieļautu dzirksteļu veidošanos, kā rezultātā gāze varētu aizdegties vai tās tvaiki eksplodēt;
 - pārvietot darbiniekus no bīstamās zonas uz drošu vietu;
 - norobežot avārijas vietu.
 Gadījumā, ja gāzes noplūdi nevar likvidēt saviem spēkiem, jāinformē institūcijas (VUGD, neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes u.c.)saskaņā ar apziņošanas shēmu avārijas gadījumā.
- 6.2. Vides aizsardzība - Ātri iztvaiko, vidi nepiesārņo. Ļaut iztvaikot;
- 6.3. Savākšanas metodes - ļaut iztvaikot;

Drošības datu lapa saskaņā ar Regulas (EK) Nr.453/2010 I pielikumu. Sastādīts 20.08.2003. (sākumversija Nr.1). Labots 25.02.2012.(versija Nr.2). Labots 15.07.2015. (versija Nr.3).

6.4. Īpaši norādījumi - Izslēgt uguns ierosinātājus, lai nepieļautu gāzes maisījuma sprādzienu.

7. LIETOŠANAS UN UZGLABĀŠANAS NOTEIKUMI

7.1. Lietošana - Galvenā sašķidrināto gāzu īpatnība ir tā, ka tās uzglabā un transportē šķidrā veidā, bet izmanto gāzveida stāvoklī.

7.1.1. Pasākumi, kas garantē drošību darbā ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem:

- vispārējā un vietējā nosūcošā ventilācija darba telpās ar vismaz trīskāršu gaisa apmaiņu;
- tehnoloģiskās iekārtas izmantošana sprādziena drošā izpildījumā;
- darba rīki un instrumenti speciālā izpildījumā, kas nerada dzirksteles;
- lietot atklātu liesmu darba telpās aizliegts.

7.1.2. Vides aizsardzības pasākumi:

Attīrot sašķidrinātas gāzes uzglabāšanas spiedieniekārtas, jāveic pasākumus, lai nepieļautu piroforo savienojumu paši uzliesmošanu, no spiedieniekārtas izņemtos netīrumus un nogulsnes jāuztur mitrā stāvoklī līdz to izvešanai.

Saskaņā ar darba aizsardzības instrukcijām- kategoriski aizliegta tvertnes izpūšana ar gaisu, jo piroforo nogulsņējumu paši uzliesmošanas gadījumā iespējams sprādziens.

7.2. Uzglabāšana:

Sargāt no karstuma, dzirkstelēm vai liesmas, statiskās elektrības. Sargāt no aizdegšanās avotiem. Jāizmanto instrumenti sprādziena drošā izpildījumā. Jāizmanto instrumenti sprādziena drošā izpildījumā. Apgaismojumam jābūt sprādziena drošā izpildījumā. Sargāt to no taisniem saules stariem un sildierīcēm. Aizliegts uzglabāt blakus citās gāzēm, sajaucoties ar kuriem veidojas sprādzienbīstami savienojumi (skābeklis). Sargāt no balonu saspiešanas, sasilšanas un citiem mehāniskiem bojājumiem.

8. KAITĪGĀS IEDARBĪBAS IEROBEŽOŠANA/PERSONU AIZSARDZĪBA

8.1. Arodekspozīcijas robežvērtības vai bioloģiskās ekspozīcijas rādītāji - Sašķidrinātas gāzes tvaiku maksimāli pieļaujamā koncentrācija darba vietā – 300 mg/m³.

8.2. Iedarbības kontrole:

8.2.1. Arodekspozīcijas kontroles pasākumi

Lai savlaicīgi konstatētu iespējamās arodslimības, darbiniekus, kuru veselības stāvokli var ietekmēt veselībai kaitīgie darba vides faktori vai darbs īpašos apstākļos, veic obligātās veselības pārbaudes normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā:

- zem spiediena esošu bīstamo iekārtu apkalpošana: reizi 2 gados;
- katlumāju iekārtu apkalpošana, gāzes saimniecības uzraudzība un apkalpošana: reizi 3 gados;
- darba ar bīstamajām iekārtām: reizi 3 gados.

8.2.2. Individuālas aizsardzības pasākumi:

- vietējā nosūcošā ventilācija darba telpās;
- antistatisks darba tērps un darba apavi;
- izturīgi, necaurlaidīgi cimdi un priekšauti.

8.2.2.1. Elpošanas orgānu aizsardzība

Drošības datu lapa saskaņā ar Regulas (EK) Nr.453/2010 I pielikumu. Sastādīts 20.08.2003. (sākumversija Nr.1). Labots 25.02.2012.(versija Nr.2). Labots 15.07.2015. (versija Nr.3).

Strādājot akās vai spiedieniekārtu kompleksos un dzelzceļa cisternās, lietot elpošanas ceļu individuālos aizsardzības līdzekļus (izolējošie elpošanas aparāti) un drošības virvi.

8.2.2.2. Roku aizsardzība

- Gumijas cimdi (pirkstaiņi) rokām, kas atbilst ES direktīvu 686/89/EEC, 93/68/EEC. Lietošanas laiks 1 mēnesi;
- Kombinezoni ar garām piedurknēm, lai novērstu gāzes nokļūšanu uz ādas.

8.2.2.3. Acu aizsardzība - Aizsargbrilles

8.2.2.4. Ādas aizsardzība - Aizsargtērpi

8.2.3. Vides aizsardzības kontrole - Gāzes koncentrācijas mērījumi

9. FIZIKĀLĀS UN ĶĪMISKĀS ĪPAŠĪBAS

9.1. Agregātstāvoklis (200 C) un konsistence - gāzveida

9.1.1. krāsa - bezkrāsains

9.1.2. smarža - bez smaržas.

Sašķīdinātās gāzes tvaikiem nav smakas. Lai piešķirtu sašķīdinātai gāzei specifisko smaku, tai pievieno odorantu.

9.2. Veselības, drošības un vides aizsardzības informācija:

9.2.1. Ķīmiskās vielas vai ķīmiskā produkta pH - neitrāls

9.2.1.1. kušanas temperatūra - - 187,7 °C

9.2.1.2. viršanas temperatūra - - 42,1 °C pie 760mm

9.2.2. Degtspēja:

9.2.2.1. aizdegšanās temperatūra - - 104.4 °C

9.2.2.2. pašuzliesmošanas temperatūra - 504 – 588 °C

9.2.3. Sastāvdaļas, kuras var eksplodēt vai kuras ir jūtīgas pret triecienu vai berzi

9.2.3.1. eksplozijas robeža - No 2,1 %; līdz 9,5%

9.2.4. Tvaika spiediens: 1,3 MPa pie 20 °C

9.2.5. Relatīvais blīvums šķidrai fāzei: 528 kg/m³ pie 0°C

9.2.6. Šķīdība:

9.2.6.1. ūdenī nešķīst

9.2.6.2. taukos nešķīst

Drošības datu lapa saskaņā ar Regulas (EK) Nr.453/2010 I pielikumu. Sastādīts 20.08.2003. (sākumversija Nr.1). Labots 25.02.2012.(versija Nr.2). Labots 15.07.2015. (versija Nr.3).

9.2.7. Tvaika blīvums attiecībā pret gaisu: 1,562 pie 20°C;

10. STABILITĀTE UN REAĢĒTSPĒJA

- 10.1. Apstākļi, no kuriem jāizvairās - Jāizvairās no paaugstinātas temperatūras un no paaugstināta spiediena spiedieniekārtā, kā arī un no atklātas liesmas pie spiedieniekārtas. Gāze nav savienojama ar oksidētājiem (minerālskābēm, halogēniem).
- 10.2. Bīstami sadalīšanās produkti, ja tie rodas bīstamos daudzumos - Oglekļa monoksīds, nepilnīgas degšanas gadījumos - ogļskābē gāze

11. TOKSIKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

- 11.1. Akūtu un hronisku toksicitāti - Nav mutagēns
- 11.2. Īslaicīgs narkotisks efekts - Ja 10 minūtes elpo gaisu, kas satur 1% propāna, tas neizsauc saindēšanās simptomus. Ja 2 minūtes elpo propānu, tas izraisa galvas reiboņus.
- 11.3. Ilglaicīga iedarbība un var izraisīt arodslimības - Neizraisa arodslimības

12. EKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

- 12.1. Ekotoksicitāte - Nav mutagēns
- 12.2. Mobilitāte - Ļoti augsta uzliesmošana. Gāzes tvaiki smagāki par gaisu un var tālu izplatīties pa zemi. Sašķīdināta gāze izlieta ūdeņos peldēs pa ūdens virsmu, līdz iztvaikos.
- 12.3. Noturība vidē - Ātri iztvaiko
- 12.4. Bioakumulācija - Nav raksturīga

13. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

- 13.1. Produktu apsaimniekošana - Produkta un iepakojuma atlikumi jāizvieto saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un to jāveic specializētām organizācijām ar licencētu speciālistu palīdzību. Identificēt bīstamību un veikt piesardzības pasākumus. Cilvēkiem, kas nodarbojas ar atkritumiem, izmantojot aizsargpiederumus.
- 13.2. Iepakojumu apsaimniekošana - Tukšā tara var saturēt produkta atlikumus. Bīstamības marķējuma zīmēm uz tukšajām tvertnēm jāatstāj, lai zinātu informāciju par tvertnes glabāšanu un atkritumu apsaimniekošanu. Tukšā tara var saturēt produkta atlikumus un tvaikus un ir ugunsbīstama

14. INFORMĀCIJA PAR TRANSPORTĒŠANU

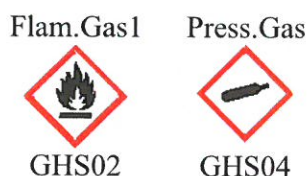
- 14.1. informācijas par transportēšanu
UN Nr.1978; 2.klase; kods 2F;
Transportlīdzekļa veids: -transportlīdzekļi, kas paredzēti degošu gāzu pārvadājumiem cisternu konteineros.
Iepakojums : V-7ja iepakojums pārvadā slēgtos konteineros, transportlīdzeklī vai konteineram jābūt aprīkotam ar atbilstošu ventilāciju

Drošības datu lapa saskaņā ar Regulas (EK) Nr.453/2010 I pielikumu. Sastādīts 20.08.2003. (sākumversija Nr.1). Labots 25.02.2012.(versija Nr.2). Labots 15.07.2015. (versija Nr.3).

15. NORMATĪVA RAKSTURA INFORMĀCIJA

15.1. Saskaņa ar EK regulu 1272/2008

15.1.1. Bīstamības simbols un paskaidrojums

Marķējums H220 īpaši viegli uzliesmojoša gāze
Drošības prasību apzīmējums; P403 + P410

15.1.2. Papildus marķējums EC marķējums Nr.200-827-9

16. CITA INFORMĀCIJA

16.1. Īpašie ES noteikumi attiecībā uz cilvēka vai vides aizsardzību
Direktīvas 67/548/EEC, 92/32/EEC, 1999/45/EC, 2001/58/EC
Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) 31. panta un II pielikuma prasībām un regula 1272/2008

16.2. citi normatīvie akti:

Normatīvie akti, kas reglamentē operācijas ar sašķidrināto gāzi:

- (a) Likums "Par darba aizsardzību";
- (b) "Ķīmisko vielu likums";
- (c) Likums "Par atbilstības novērtēšanu";
- (d) Likums "Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību";
- (e) Dzelzceļa pārvadājumu likums;
- (f) Autopārvadājumu likums;
- (g) Ugunsdrošības noteikumi (MK 17.02. 2004. noteikumi Nr. 82);
- (h) Noteikumi par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu (MK 29.04.2003. noteikumi Nr. 226)

„Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas kārtība”(MK 12.03. 2002. noteikumi Nr.107.)

16.3. Paredzētais lietojums - Lietot tikai speciāli paredzētas darbam ar gāzes ierīcēm .

16.4. Lietošanas instrukcijas un ierobežojumi - Visu sašķidrinātās gāzes iekārtu apkāpes darbus drīkst veikt tikai speciāli apmācīti strādnieki, kuriem ir apliecības bīstamo iekārtu apkalpošanai.

16.5. Citas ziņas

Sastādīts 15.07.2015